

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtresa
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr.880/2021

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Ferki Džaferi predsedavajući, Rustem Tači i Faton Ademi članovi, odlučujući o žalbi kandidatkinje za odbornike Skupštine opštine Kačanik Rabije Salahija iz političkog subjekta Alijansa za budućnost Kosova (AAK), ogranač Kačanik, podnetoj protiv odluke broj 2948/2021 od 03.11.2021.godine, Centralne izborne komisije (CIK), za proglašenje konačnih rezultata za lokalne izbore 2021.godine, za Skupštinu opštine, na sednici panela održanoj 06.11.2021.godine, doneta je sledeća:

O D L U K A

Odbijena je neosnovana žalba Abr.880/2021 od 04.11.2021. godine koju je podneo kandidatkinja za odbornike u Skupštini opštine Kačanik Rabije Salahi iz političkog subjekta Alijansa za budućnost Kosova (AAK), ogranač u Kačaniku, podnetu protiv odluke broj 2948/2021 od 03.11.2021.godine, Centralne izborne komisije (CIK), za proglašenje konačnih rezultata za lokalne izbore 2021. godine, za Skupštinu opštine, kojom je zatražio da se uvrsti na konačnu listu kao odbornik u Skupštini opštine Kačanik .

O b r a z l o ž e n j e

IPŽP je primio žalbu 04.11.2021. godine od kandidatkinje za Skupštinu opštine Kačanik Rabije Salahi iz političkog subjekta Alijansa za budućnost Kosova (AAK), u kojoj se navodi da je od objavljuvanja rezultata od strane CIK-a prikupila 195 glasova na listi AAK u Kačaniku gde je na ovim izborima druga po broju glasova nakon prenosa liste, a s obzirom da je nosilac liste žena i apelant je žena isto zahteva da bude sertifikovan kao odbornik Skupštine opštine Kačanik na osnovu člana 8. Zakona o lokalnim izborima. Podnositelj zahteva traži da tumačenje ovog člana bude da se kvota zastupljenosti u Skupštini opštine uzme od ukupnog broja poslanika, pošto politički subjekat AAK u Kačaniku predstavljaju samo dva kandidata i oba kandidata moraju biti žene jer ima najveći broj glasova suprotnog pola, pa ističe da se zakon o rodnoj kvoti primenjuje u slučajevima kada žene ne dobiju dovoljan broj glasova, ali u ovom slučaju smatra da su joj povređena prava i traži da se njen zahtev preispita.

CIK u svom odgovoru navodi da je prema zakonskim odredbama, odnosno članu 8. stav 4. u vezi sa stavom 3. Zakona o lokalnim izborima, jasno definisano da se u okviru lista primenjuje rodna kvota od 30% političkih subjekata koji su osvojili mandate, osim na listama u okviru kojih su osvojena dva mandata (gde se podela vrši u proporciji 50-50%) ili jedan mandat (gde se mesto dodeljuje kandidatu ili kandidatkinji sa najviše glasova).

Drugaćije postupanje, na zahtev podnosioca pritužbe, narušilo bi načelo jednakosti pred zakonom, u smislu da bi kvotu za instituciju u celini ispunio samo jedan ili više političkih subjekata, ostali bi bili izuzeti od obaveze da imaju najmanje 30% zastupljenih rodnih kandidata koji osvajaju mesta

u skupštinama opština. Takođe, izbornim zakonodavstvom na lokalnim izborima nije utvrđena kvota za skupštinu opštine u celini, već za liste subjekata i to:

„8.3 Mesta koja su dodeljena političkom subjektu iz stava 1. ovog člana dodeljuju se kandidatima koji se nalaze na prerangiranoj listi iz stava 2. ovog člana, počevši od prvog kandidata na prerangiranoj listi prema stavu 1. ovog člana. po striktno opadajućem redosledu, do završetaka mesta dodeljenih političkom subjektu.

8.4. Ako nakon podele mandata iz stava 3. ovog člana, polno manjinskim kandidatima nije dodeljeno najmanje 30% od ukupnog broja mandata političkog subjekta, poslednji izabrani kandidat većinskog pola zamenjuje se jednim kandidata prikladnim iz suprotnog pola na prerangiranoj listi kandidata, sve dok ukupan broj mesta dodeljenih manjinskom polu ne bude najmanje 30%.“

Ovakvo određivanje ponovo je potvrdio Ustavni sud, kroz presudu u predmetima KI45/20 i KI46/20, kojom se između ostalog utvrđuje:

„131. [...] Shodno tome, ustavni principi rodne ravnopravnosti i nediskriminacije ostaju ključni i da je pitanje rodnih kvota, iz istorijskih i kulturnih razloga, kao i otklanjanje faktičkih nejednakosti između žena i muškaraca, u skladu sa duhom normativnog ustavnog sistema.

Vredi napomenuti da se Ustavni sud u duhu svoje presude bavio samo rodnim kvotama koje se primenjuju u okviru kandidatskih lista tog političkog subjekta, a ne relevantnih institucija u celini.

Stoga su navodi podnosioca pritužbe neosnovani i nesaglasni sa članom 8. Zakona o lokalnim izborima, u pogledu formule za raspodelu mandata, kao i manjeg broja kandidata suprotnog pola ukoliko je broj kandidata koji su osvojili mandat dva. (2) tada najmanji broj oba pola mora biti jedan (1), tako da moraju biti muško i žensko. Kao dokaz za ovaj odgovor priložili su formulu sa najmanjim brojem kandidata suprotnog pola.

IPŽP je nakon razmatranja verodostojnosti pritužbe i procene žalbenih navoda, koje se nalaze u spisima predmeta, u smislu člana 117. stav 2. i 3. ZOI, utvrdio da:

Žalba je neosnovana

Žalbeni navodi podnositelja žalbe da je povodom odluke CIK-a, uskratio pravo da budete odbornik u Skupštini opštine Kačanik, iz Političkog subjekta Alijansa za budućnost Kosova, Panel smatra da su navodi podnosioca zahteva nestabilni i neosnovani jer je članom 8. Zakona o lokalnim izborima za raspodelu mandata za odbornike skupština opština, kao i izbornim pravilom CIK-a br.08/2013, sertifikacija političkih subjekta i njihovih kandidata određena je formula o podeli mesta, pri čemu ako je broj kandidata koji su osvojili mesta dva (2) onda najmanji broj oba pola treba da bude jedan (1), odnosno treba da budu jedan muškarac i jedna žena. Po ovom osnovu, Komisija nalazi da je CIK, prilikom donošenja odluke (CIK), 2948/2021 od 03.11.2021. godine pravilno primenio zakonsku odredbu člana 8.3 i 8.4 Zakona o lokalnim izborima za raspodelu mesta za odbornike skupština opština kao i izborne pravilo CIK-a br.08/2013.

Na navode apelantkinje koja navodi da se Zakon o rodnoj kvoti primenjuje u slučajevima kada žene ne dobiju dovoljan broj glasova, Panel konstatuje da su ovi navodi neosnovani jer je članom

8.3 Zakona o lokalnim izborima propisano da se: Mesta koje se dodeljuju političkim subjekta iz stava 1. ovog člana, raspoređuju se kandidatima koji se nalaze na prerangiranoj listi iz stava 2. ovog člana, počev od prvog kandidata na prerangiranoj listi po strogo opadajućem redosledu, do kraja mesta dodeljenih političkom subjektu.

Dok član 8.4 ovog zakona kaže da: Ako nakon podele mandata iz stava 3. ovog člana, manjinskim kandidatima ne bude dodeljeno najmanje 30% od ukupnog broja mesta političkog subjekta, poslednji kandidat izabranog većinskog pola se zamenjuje odgovarajućim kandidatom drugog pola na prerangiranoj listi kandidata, sve dok ukupan broj poslaničkih mesta za manjinski pol ne bude najmanje 30%.“

Dakle, iz gore navedenih razloga i po ovom osnovu, ista ne ispunjava gore navedene kriterijume da bude imenovana za odbornicu u Skupštini opštine Kačanik, a po ovom osnovu i u skladu sa članom 115.1, članom 117.3 u vezi sa članom 118.1, ZOI, odlučeno je kao u odredbi ove odluke

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Abr.880/2021 dana 06.11.2021

Predsedavajući panela

Ferki Džaferi

Pravni savet: Protiv ove odluke dozvoljena je žalba prema članu 118. stav. 4 ZOI, u Vrhovnom sudu Kosova, u roku od dvadeset četiri (24) sata od trenutka prijema-uzimanja ove odluke.